

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.9.2017 г.
SWD(2017) 299 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаваща

**Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно
борбата с измамата и подправянето на непарични платежни средства и за замяна
на Рамково решение 2001/413/ПВР на Съвета**

{COM(2017) 489 final}
{SWD(2017) 298 final}

Обобщение на оценката на въздействието
Оценка на въздействието на предложение за Директива относно борбата с измамата и подправянето на непарични платежни средства
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той е проблем на равнището на ЕС?
Бяха установени три проблема като източник на измами с непарични платежни средства: 1. съгласно настоящата правна уредба някои престъпления не могат ефективно да бъдат разследвани и по тях да се повдигат и поддържат обвинения; 2. поради оперативни пречки някои престъпления не могат ефективно да бъдат разследвани и по тях да се повдигат и поддържат обвинения; 3. престъпниците се възползват от пропуски в областта на превенцията, за да извършват измами. Измамата с непарични платежни средства е заплаха за сигурността (тъй като представлява източник на приходи за организираната престъпност и следователно е фактор, способстващ извършването на други престъпни дейности, като тероризъм, трафик на наркотици и трафика на хора). Освен това тя е пречка за цифровия единен пазар (намаляват доверието на потребителите и води до преки икономически загуби).
Какви цели се преследват?
Две общи цели: • Повишаване на сигурността чрез намаляване на привлекателността (т.е. намаляване на печалбите, увеличаване на риска) за организирани престъпни групи на измамите с непарични платежни средства като източник на приходи. • Подкрепа за цифровия единен пазар чрез повишаване на доверието на потребителите и предприятията в процесите на плащане, както и чрез намаляване на преките загуби, причинени от измами с непарични платежни средства. Три специфични цели: • Да се осигури ясна, стабилна и технологично неутрална политическа/правна рамка. • Да се премахнат оперативните пречки, които възпрепятстват разследването и повдигането и поддържането на обвинения. • Да се засили превенцията.
Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?
Измамата с непарични платежни средства има много силно трансгранично измерение. Поради това държавите членки не могат ефективно да се борят с нея сами или без координация с други държави. Действията на ЕС също така улесняват сътрудничеството с трети държави, като се има предвид, че международното измерение на измамата с непарични платежни средства често излиза извън границите на ЕС.
Б. Решения
Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант сред тях? Ако няма такъв, каква е причината за това?
Вариант А: подобряване на прилагането на законодателството на ЕС и улесняване на саморегулирането в сътрудничеството между публичния и частния сектор. Вариант Б: въвеждане на нова законодателна уредба и улесняване на саморегулирането в сътрудничеството между публичния и частния сектор. Вариант В: същият като вариант Б, но с разпоредби за насърчаване на съобщаването за публично-частното сътрудничество вместо за саморегулирането, и нови разпоредби за повишаване на осведомеността. Вариант Г: същият като вариант В, но с допълнителни разпоредби за компетентността, допълващи европейската заповед за разследване и правилата за разпореждане. Вариант В е предпочитаният вариант, както в качествено отношение, така и след анализ на разходите и ползите.
Каква позиция застъпват различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Като цяло заинтересованите страни изразиха съмнения относно целесъобразността, ефективността и добавената стойност на настоящата правна уредба (Рамково решение 2001/413/ПВР на Съвета относно борбата с измамата и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой). По-специално заинтересованите страни са съгласили, че определенията, включени в Рамковото решение, не са актуални (по-конкретно експерти от съдебните органи изтъкнаха случая с виртуалните валути; в подкрепа на това виждане бяха и голяма част от становищата, изразени от гражданите и заинтересованите страни по време на откритата обществена консултация) и че следва да се обмисли въвеждането на нови престъпления, които не са предвидени в законодателството (експерти от правоприлагащите и съдебните органи посочиха по-специално продажбата, придобиването и предоставянето на откраднати идентификационни данни за достъп; в подкрепа и на това виждане бяха голяма част от отговорите, получени по време на откритата обществена консултация). Заинтересованите страни изтъкнаха необходимостта от подобряване на сътрудничеството между националните органи и между публичните органи и частния сектор. Заинтересованите страни от финансовите институции и други частноправни субекти (напр. търговци) изразиха недоволство от липсата на правна сигурност, което им пречи да споделят информация, а пък експерти от правоприлагащите органи отбелязаха, че времето, необходимо за получаване на информация, не им позволява ефективно да разследват престъпленията.
В. Въздействие на предпочитания вариант
Какви са предимствата на предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — на основните варианти)?
Очаква се инициативата да проправи пътя към по-ефективни и ефикасни правоприлагащи действия спрямо измамите с непарични платежни средства, благодарение на по-съгласуваното прилагане на правилата в целия ЕС, по-доброто трансгранично сътрудничество и подобряването на публично-частното сътрудничество и обмяна на информация. Чрез повишаване на сигурността инициативата ще насърчи също така доверието в цифровия единен пазар.
Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?
- Изготвянето на нова инициатива и разходите по прилагането за държавите членки се изчисляват на 561 000 EUR (еднократни разходи). - Постоянните разходи за изпълнение и прилагане за държавите членки се изчисляват на 2 285 140 EUR годишно (общо за всички държави членки).
Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?
Тъй като в предложението не са предвидени задължителни правила за съобщаването за престъпления, за предприятията, включително МСП, не следва да има допълнителни разходи. Другите разпоредби, които ще бъдат включени в предложението, също не засягат МСП.
Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?
Като цяло, кумулативното въздействие на предложените мерки по отношение на административните и финансовите разходи се очаква да бъде по-високо от сегашните равнища, тъй като броят на случаите, които да бъдат разследвани, би оказал натиск върху ресурсите за правоприлагане в тази област, които ще трябва да бъдат увеличени. Основните причини за това са: • по-широкото определение на платежните средства и допълнителните престъпления, които да бъдат разследвани (приготвянето към престъпление), вероятно ще увеличат броя на случаите, за които носят отговорност полицейските и съдебните органи; • необходими са допълнителни средства, за да се засили трансграничното сътрудничество; • задължението за държавите членки да събират статистика ще създаде допълнителна административна тежест. От друга страна, установяването на ясна правна уредба за преодоляване на факторите, способстващи за извършването на измами с непарични платежни средства, ще даде възможност за по-ранното откриване, наказателно преследване и санкциониране на свързаните с измама престъпления. Освен това, въпреки че подобряването на публично-частното сътрудничество има своята цена по отношение на ресурсите, възвращаемостта на тази инвестиция по отношение на ефективността и ефикасността на действията на правоприлагащите органи е непосредствена.
Ще има ли друго значително въздействие?

Няма значително въздействие върху околната среда или въздействие върху общото равнище на заетост на равнище ЕС. Чрез подобряване на съгласуваността със съществуващото законодателство (напр. Директивата за платежните услуги¹) инициативата ще създаде полезни взаимодействия по отношение на защитата на непаричните платежни инструменти.
Пропорционалност Предпочитаният вариант ще въведе минимален набор от общи, широко скроени определения, минимално равнище на максималния размер на санкциите и права за пострадалите. Следователно държавите членки ще запазят известна свобода на действие при определяне на размера на санкциите. Също така държавите членки ще могат да предоставят по-благоприятни права на пострадалите от измама с непарични платежни средства. Предпочитаният вариант няма да наложи прекомерни задължения на частния сектор (включително на МСП) и гражданите, тъй като не налага задължения за съобщаване за извършени престъпления. Накрая, избраният инструмент е директива, което осигурява на държавите членки гъвкавост по отношение на изпълнението. Предпочитаният вариант не надхвърля необходимото за решаване на първоначалния проблем и отговаря на целите, установени, за да е налице необходимост от интервенция на ЕС.
Г. Последващи действия
Кога ще се извърши преглед на политиката? Комисията следва да направи преглед на прилагането на предложението относно измамата с непарични плащания във връзка с постигането на целите на политиката, набелязани в настоящата оценка на въздействието. Оценката следва да бъде извършена 6 години след крайния срок за транспонирането на законодателния акт, за да е сигурно, че е налице достатъчно дълъг период, за да се направи оценка на въздействието на инициативата, след като е била изцяло приложена във всички държави членки.

¹ [Директива \(ЕС\) 2015/2366](#) от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО.